

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Instituttrådet

Referanse

2023/5819-STT

Dato

27.04.2023

Stad: Sydneplassen 12/13, seminarrom 1. etasje

Tid: Torsdag 04.05.23, kl. 09.15 – 10.30

Til: Eivind Kolflaath, Gunnar Karlsen, Hans Marius Hansteen, Vibeke Tellmann, Marilu
Papandreou, Kirsten Bang, Johan Ulla, Vivian Steinsund, Axel Leegaard

Innkalling til instituttrådsmøte 06.05.23

I Godkjenning av innkalling og sakliste

II Orienteringssaker

- Referat frå sist møte i Utval for Examen philosophicum
- Referat frå sist møte i Undervisningsutvalet
- Orientering om søkjartal
- Ny bemanningsplan for HF (til handsaming i fakultetsstyremøte 9. mai)

III Vedtakssaker

2023-10 Utfasing av retorikkprogrammet

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudier
Telefon 55 58 23 82
fof@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Sydneplass 12-13
Bergen

Saksbehandler
Steinar Thunestvedt
55582384

UNIVERSITETET I BERGEN

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Instituttrådet

Referanse

2023/5819-STT

Dato

27.04.2023

II Orienteringssaker

Vedlagt finn ein underlag til orienteringssakene på instituttrådsmøtet 04.05.23.

Steinar Thunestvedt
administrasjonssjef

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudier
Telefon 55 58 23 82
fof@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Sydnesplass 12-13
Bergen

Saksbehandler
Steinar Thunestvedt
55582384

Referat fra møte i ex.phil.-utvalget 30.3.23

Tilstede: Rune J. Falch (faglig koordinator og referent), Espen Gamlund (emneansvarlig MO), Gunnar Karlsen (PS), Eivind Kolflaath (JU), Trygve Lavik (SV), Vibeke Tellmann (utvalgsleder og HF/KMD), David Vogt (JU), Julie Zahle (MN)

1 Strategiplanen

Vibeke innledet til siste diskusjon av utkast til delen av strategiplanen som omhandler ex.phil. Noen formuleringsmessige endringer på detaljplan ble bestemt. Enkelte punkter (bærekraft, mangfold) markeres med spørsmål om de heller hører hjemme på overordnet, generelt plan i instituttets strategi. Punktet om administrativt og (særlig) faglig samarbeid med fakultetene genererte endel diskusjon. Enighet om å likevel inkludere det.

2 Orientering om ex.phil. i lektorutdanningen

Vibeke orienterte. Styringsgruppen for lektorutdanningen har vedtatt en modell som innebærer at for HF og SV forblir ex.phil. for lektorstudentene i første semester; mens det for MN blir et praksistilpasset opplegg i femte semester. Det er foreløpig uklart om innslaget blir studieåret 2024/25 eller senere.

3 ChatGPT/AI i ex.phil.

Rune presenterte et veiledende notat til de emneansvarlige. Det introduserer kort hva fenomenet er, hvilke begrensninger systemene foreløpig har, rammer for sanksjonering og åpent om hvordan vi kan/bør forholde oss til det. Møtet diskuterte.

I utgangspunktet enighet om at vi ikke slipper unna å forholde oss til dette, men det var nevneverdig uenighet om i hvor stor grad de emneansvarlige skal forventes å sette seg inn i AI. Enkelte var skeptisk til å vedta tematisering av ChatGPT o.l. i undervisningen, men flere mente det ville være både mulig og interessant («hot topic») å gjøre det til tema i oppgaver, være det seg i læringspakker eller seminaroppgaver. (Dette har vært gjort i det små i vår ved både MN og PS.) Foreløpig er det nok kortsvarsoppgaver som er særlig sårbare (i denne forbindelse noen som målbar at dette kanskje vil reaktualisere avsluttende breddetest heller enn læringspakker), men intelligent bruk av systemene vil også kunne gi mye hjelp til seminaroppgaven; hvor nok et spørsmål er hvor dramatisk dette er og om det ikke kan ligge læring også i dette («Menons paradoks»).

Diskusjonen om oppgaveformater berørte også plagiatdimensjonen. Enighet om at det er utfordrende å avsløre denne type plagiat, men at vi har en viss anledning til å etterprøve det i f.eks. veiledning. Virkemidler bør likevel heller være av forebyggende art, særlig hva gjelder utforming av oppgaver: Konkretisere inn mot pensum; utnytte det at f.eks. ChatGPT er bra på å gi argumenter/perspektiver for og imot, men ikke på stillingstagen; normative definisjoner; at de ikke kan lave argument-diagrammer: at systemene enn så lenge ikke er så bra på kildebehandling.

Det ble også gjort et poeng av at ved innføringen av bl.a. læringspakkene er seminarledernes – og undervisningslagenes – autonomi under press, og det er ikke uproblematisk å utfordre denne ytterligere via evt. instruks om å tematisere AI.

De emneansvarlige anmodes om å sette seg inn i fenomenet og reflektere over hvordan det bør håndteres, særlig hva gjelder oppgaveformater H23.

4 Bruk av FUND-midler

Noen forslag (tiltak som kan styrke studentkontakt og studentinvolvering; invitere eksterne ex.phil.-lærere som har lyktes med alternative læringsopplegg) ble lagt frem og diskutert kort, men saken videreføres i neste møte.

5 Tidspunkt for dagsmøtet H23

Ingen innsigelser mot forslag 3. august, på campus, med etterfølgende middag.

6 Andre orienteringer

Vibeke orienterte kort om planer for referansegruppesamtaler med studentrepresentanter V23 på JU, MN og PS. Også kort orientering om Universitetsforlagets arbeid med digital lærings- og pensumplattform (kunne.no), som i første omgang for oss kanskje er mest aktuelt ved SV.

7 Eventuelt

Intet.

Referat fra møte i ex.phil.-utvalget 27.4.23

Tilstede: Rune J. Falch (faglig koordinator; referent), Espen Gamlund (emneansvarlig MO), Gunnar Karlsen (PS), Trygve Lavik (SV), Vibeke Tellmann (utvalgsleder; HF), Julie Zahle (MN; deltok per Zoom)

Meldt forfall: David, Eivind

1 Godt forberedt

Vibeke innledet. Den videre utviklingen av Godt forberedt må forstås av de emneansvarlige. Formålet med møtet er at vi i fellesskap går gjennom læringspakkeoppleggene ved de ulike variantene og diskuterer likheter og forskjeller, samt grad av uniformitet.

Bred diskusjon på basis av ovennevnte gjennomgang. Diskusjonen er detaljert dokumentert i separat internt notat til fremtidig bruk i utvalget.

2 Bruk av FUND-midlene

Vibeke orienterte. For 2023 har vi kr. 100.000,-. Innkomne forslag diskuteres videre i neste møte.

3 Orienteringssaker

Vibeke orienterte om referansegruppesamtaler og evaluering V23 ved JU, MN og PS.

4 Neste møte

Godt forberedt må også sees i sammenheng med det øvrige opplegget: pensum (inkl. Universitetsforlagets satsing på <https://kunne.no>) og forelesningsformat blir tema for neste møte.

SØKJARTAL FOR 2023

Søkjartala for universiteta og høgskolane blei offentleggjorte 24. april.

Dessverre er tala svært dårlege for HF, det er ein kraftig nedgang i søkjartala samanlikna med fjoråret – som også var eit svært dårleg år. Også når ein samanliknar med dei andre fakulteta, kjem HF svært dårleg ut. For heile universitetet er førstevalssøkjartala for lågare grads studium uendra frå 2022

Søkjartala for lågare grads studium ved HF er vist i oversynet nedanfor:

LÅGARE GRADS STUDIUM

Søknadsalternativ	Førstevalg 2022 april	Førstevalg 2023 april	Differanse (antall)	Endring %
Arabisk (B3)	38	27	-11	-29 %
Arkeologi (B3)	84	65	-19	-23 %
Digital kultur (B3)	59	55	-4	-7 %
Engelsk, bachelor (B3)	56	50	-6	-11 %
Engelsk, årsstudium (AR)	57	51	-6	-11 %
Filosofi (AR)	54	53	-1	-2 %
Filosofi (B3)	37	35	-2	-5 %
Fransk, bachelor (B3)	13	10	-3	-23 %
Fransk, årsstudium (AR)	19	16	-3	-16 %
Historie, bachelor (B3)	87	89	2	2 %
Historie, årsstudium (AR)	85	43	-42	-49 %
Italiensk (B3)	17	12	-5	-29 %
Japansk (B3)	75	63	-12	-16 %
Kinesisk (B3)	14	20	6	43 %
Kjønn, seksualitet og mangfold (AR)	61	44	-17	-28 %
Kjønnsstudier (B3)	34	20	-14	-41 %
Klassisk filologi (B3)	6	6	0	0 %
Kulturvitenskap (B3)	27	20	-7	-26 %
Kunsthistorie, bachelor (B3)	42	41	-1	-2 %
Kunsthistorie, årsstudium (AR)	53	36	-17	-32 %
Lektor, 8.-13. trinn, engelsk (M5)	77	41	-36	-47 %
Lektor, 8.-13. trinn, fransk (M5)	4	1	-3	-75 %
Lektor, 8.-13. trinn, historie (M5)	106	81	-25	-24 %
Lektor, 8.-13. trinn, nordisk (M5)	28	13	-15	-54 %
Lektor, 8.-13. trinn, religionsvitenskap (M5)	18	8	-10	-56 %
Lektor, 8.-13. trinn, spansk (M5)	12	6	-6	-50 %
Lektor, 8.-13. trinn, tysk (M5)	1	2	1	100 %
Litteraturvitenskap (B3)	55	42	-13	-24 %
Nordisk (AR)	21	30	9	43 %
Nordisk språk og litteratur (B3)	6	14	8	133 %

Norrøn filologi (B3)	8	7	-1	-13 %
Norsk som andrespråk, bachelor (B3)	11	18	7	64 %
Norsk som andrespråk, årsstudium (AR)	34	30	-4	-12 %
Religionsvitenskap, bachelor (B3)	10	15	5	50 %
Religionsvitenskap, årsstudium (AR)	33	25	-8	-24 %
Retorikk (B3)	23		-23	
Russisk (B3)	16	15	-1	-6 %
Spansk språk og latinamerikastudier, bachelor	15	20	5	33 %
Spansk språk og latinamerikastudier, årsstudium	20	21	1	5 %
Språkvitenskap (B3)	19	10	-9	-47 %
Teatervitenskap (B3)	21	20	-1	-5 %
Tysk, bachelor (B3)	6	10	4	67 %
Tysk, årsstudium (AR)	5	5	0	0 %
Total	1 467	1 190	-277	-19 %

Filosofi, både årsstudiet og bachelorprogrammet, er blant dei få studia som held seg på same nivået som i 2022. Historie, Nordisk og Spansk er dei andre faga med etter måten gode tal.

For mastergradsstudier er biletet langt på veg det same, om enn ikkje like ille som for lågare grad. Vi merker oss at filosofi, saman med historie, er det einaste faget med ein viss auke frå 2022 (om ein ser bort frå nokre av «småfaga»). Søkjartala kjem fram av oversynet nedanfor.

MASTERGRADSSTUDIUM

Studieprogram	Førstevalg 2022	Førstevalg 2023	Differanse	Endring %
Erfaringsbasert master - engelsk	21	18	-3	-14 %
Erfaringsbasert master - norsk	34	24	-10	-29 %
Masterprogram i allmenn litteraturvitenskap	20	14	-6	-30 %
Masterprogram i arkeologi	38	35	-3	-8 %
Masterprogram i bærekraft	222	187	-35	-16 %
Masterprogram i digital kultur	39	30	-9	-23 %
Masterprogram i engelsk	52	40	-12	-23 %
Masterprogram i filosofi	32	37	5	16 %
Masterprogram i fransk	5	8	3	60 %
Masterprogram i gresk	0	1	1	
Masterprogram i historie	68	71	3	4 %
Masterprogram i italiensk		10	10	
Masterprogram i japansk		16	16	
Masterprogram i kinesiske studier	12		-12	-100 %
Masterprogram i kulturvitenskap	18	14	-4	-22 %
Masterprogram i kunsthistorie	22	19	-3	-14 %
Masterprogram i latin	0	1	1	
Masterprogram i lingvistik	32	20	-12	-38 %

Masterprogram i nordisk språk og litteratur	20	19	-1	-5 %
Masterprogram i norrøn filologi	3	6	3	100 %
Masterprogram i religionsvitenskap	11	9	-2	-18 %
Masterprogram i russisk	4	5	1	25 %
Masterprogram i spansk og latinamerikastudier	18	13	-5	-28 %
Masterprogram i teatervitenskap	7	4	-3	-43 %
Masterprogram i tysk	3	4	1	33 %
Total HF	681	605	-76	-11 %

Referanse

2023/5819-STT

Dato

01.05.2023

III 2023-10 Plan for retorikkemna ved FoF

Dokument:

- Notat: «Plan for retorikkemna ved FoF»

Saksforelegg:

Bachelorprogrammet i retorikk, som instituttet har hatt ansvaret for dei siste åra, blei nedlagt av Universitetsstyret i november (i sak 105/22, om «Studieportefølje 2023»). I saksunderlaget som låg til grunn for vedtaket heiter det seg:

Det humanistiske fakultet anbefaler å legge ned bachelorprogram i retorikk. Programmet er et tverrfaglig samarbeid administrert av Institutt for filosofi og førstesemesterstudier. Programsensor konkluderte i 2017 med at programmet i flere år har vært preget av dårlig rekruttering, komplisert struktur og en utydelig faglig identitet. På bakgrunn av den femårige programevalueringen vedtok fakultetsstyret i 2021 å ikke anbefale reakkreditering, men prosessen ble etter programstyremøtet utsatt i påvente av eventuelle løsninger for å videreføre programmet. Da det ikke har kommet nye opplysninger til saken, ønsker fakultetet å fortsette arbeidet med å legge ned programmet.

At programmet blir nedlagt betyr likevel ikkje at alle emna som utgjorde programmet må fjernast. I det vedlagte notatet skisserer vi ein plan for korleis ein ser for seg at nokre av emna blir vidareført som ein del av filosofiprogrammet vårt.

Forslag til vedtak:

Instituttrådet sluttar seg til den overordna planen for retorikkemna.

Steinar Bøyum
instituttleder

Steinar Thunestvedt
administrasjonssjef

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Plan for retorikkemna ved FoF

Bachelorprogrammet i retorikk vart i november 2022 formelt lagt ned av universitetsstyret (sak 105/22). Instituttet må difor ta stilling til kva som skal skje med emna i retorikk når programmet ikkje lenger eksisterer. Som det vart lagt vekt på i nedleggingsprosessen betyr ikkje det å leggje ned eit studieprogram automatisk det same som å leggje ned fagområdet.

Instituttet har i dag desse retorikkemna:

RET100:	Innføring i retorikk (10 stp)
RET202:	Filosofi og retorikk (15 stp)
RET208:	Praktisk argumentasjon (15 stp)
RET209:	Retorikk og interkulturell kommunikasjon (15 stp)
RET250/252:	Bacheloroppgåve (15 stp)

Oppbygginga av programmet, med progresjon for siste kull, som tok til H22, er som følger:

H22: RET100 (tilrådd)
 V23: Ingenting ved FoF
 H23: RET208 (oblig.) + valemne
 V24 / H24: Frie emne
 V25: RET250/RET252 + valemne

Våre valemne er RET202 og RET209.

Instituttleiinga sitt overordna mål er å styrke filosofisk relevante retorikkemne ved instituttet. Gitt studenttal og ressursituasjon er det likevel ikkje rom for å halde på alle retorikkemna som me tilbyr i dag. Nokre av emna er det heller ikkje naturleg å tilby utanfor konteksten av eit eige studieprogram i retorikk. Heller enn å smøre ressursane tynt ut og risikere at ingen av emna får tilstrekkeleg med studentar, er det betre å satse på eit par utvalde emne, som kan vere av særleg interesse og relevans for filosofistudentar.

Instituttet foreslår difor å ta vare på emna RET202 og RET208. Desse to emna vil formelt bli lagt ned og så oppretta igjen med FIL-emnekode, og tilbydd som valemne i filosofistudia. Me håpar og trur at ein kan auke talet på studentar på desse emna ved å leggje dei inn under filosofiparaplyen, sidan ein då vil få synleggjort relevansen av desse emna for filosofistudentane, til dømes gjennom presentasjon på semesterstartdagen og i andre samanhengar. Instituttet foreslår å leggje ned emna RET100, RET209 og RET250/252.

Det instituttet skal ta stilling til her, er den overordna planen for retorikkemna. Fleire av detaljane vil ein måtte kome tilbake til på eit seinare tidspunkt, mellom anna i lys av progresjonen til studentane som no er inne på retorikkprogrammet. Dette gjeld tidspunkt for nedlegging og oppretting, samt spørsmål om syklus (vår/haust) og omfang (15/10 studiepoeng). Emna som blir foreslått bevart, må etter ei tid evaluerast i lys av studenttal på lik linje med dei andre filosofiemna.

Steinar Bøyum

Oversikt over
prosjekter og delpro